

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

ΑΝΑΤΤΠΟΝ ΕΚ ΤΩΝ ΚΤΥΠΡΙΑΚΩΝ ΣΠΙΟΤΔΩΝ, ΜΕ', 1981

Λ Ε Υ Κ Ω Σ Ι Α

1981

Συντάξεις της Εποχής

Θ. Π.

ΔΩΡΕΑ
ΕΛΛΗΣ ΚΑΙ ΠΑΝΙΚΟΥ
ΠΑΙΟΝΙΔΗ

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ

Η ΚΥΠΡΟΣ ΚΑΙ Η ΒΥΖΑΝΤΙΝΗ ΜΟΥΣΙΚΗ ΠΑΡΑΔΟΣΗ

Έντός τῶν πλαισίων τῆς υἱοθετηθείσης πολιτικῆς διὰ τὴν ἀναβίωσιν καὶ ἐνίσχυσιν τῆς τοπικῆς παραδόσεως ἡ Ἐταιρεία Κυπριακῶν Σπουδῶν ὥργάνωσε διὰ τὸ ἔτος 1981 εἰδικὴν τελετὴν εἰς μνήμην τῶν ἐκπροσώπων τῆς κυπριακῆς βυζαντινομουσικολογικῆς παραδόσεως μὲ ἐπίκεντρον τὴν κοινότητα Βάσας Κοιλανίου, δου ηκμασεν, ἐπὶ αἰώνα καὶ πλέον, σχολὴ βυζαντινῆς μουσικῆς, ἀπὸ τὴν ὁποίαν προῆλθε καὶ ὁ μεγαλύτερος κύπριος μουσικοδιδάσκαλος Στυλιανὸς Χουρμούζιος, Ἀρχων Πρωτοψάλτης τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου.

Ἡ ἐκκλησιαστικὴ τελετὴ διεξήχθη εἰς τὸν κοινοτικὸν ναὸν τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Βάσας τὴν Κυριακήν, 6 Σεπτεμβρίου 1981, προσέλαβε δὲ ἐπίσημον καὶ πανηγυρικὸν χαρακτῆρα λόγῳ τῆς διελεύσεως ἐκ Κύπρου, μετὰ τῆς ἀκολουθίας του, τῆς Α.Μ. τοῦ Πατριάρχου Ἱεροσολύμων κκ. Διοδώρου, δοσίς εὐηρεστήθη, ἐπ' εὐκαιρίᾳ τῆς ἐκδηλώσεως, νά τελέσῃ συλλείτουργον μετὰ τῆς Α.Μ. τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Κύπρου κκ. Χρυσοστόμου. Τὰ ἀποκαλυπτήρια ἀναντιστικῆς πλακός, ἀνατεθείσης ὑπὸ τῆς Ἐταιρείας Κυπριακῶν Σπουδῶν εἰς τὴν εἰσοδον τοῦ κοινοτικοῦ ναοῦ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ Βάσας, ἐτέλεσαν ἀπὸ κοινοῦ αἱ Α.Α. Μ.Μ. ὁ Πατριάρχης Ἱεροσολύμων καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου. Χορὸς Ἱεροψαλτῶν ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τοῦ Ἀρχοντος Πρωτοψάλτου τῆς Ἐκκλησίας Κύπρου Θεοδούλου Καλλινίκου, μαθητοῦ καὶ διαδόχου τοῦ Στυλιανοῦ Χουρμούζιου, ἔψαλλε καθ' δλην τὴν διάρκειαν τοῦ ἀρχιερατικοῦ συλλειτουργοῦ. Εἰδικὰ μέλη, συντεθέντα ὑπὸ τοῦ ἐκ τῶν τιμωμένων Στυλιανοῦ Χουρμούζιου, ἔψάλησαν ὑπὸ τοῦ χοροῦ κατὰ τὴν τελετὴν τῶν ἀποκαλυπτηρίων. Τὸν πανηγυρικὸν τῆς τελετῆς μὲ θέμα «Ἡ Κύπρος καὶ ἡ Βυζαντινὴ μουσικὴ παράδοση», ἔξεφώνησεν ὁ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου Θεόδωρος Παπαδόπουλος. Τὸ πλήρες κείμενον τοῦ λόγου μετὰ σχετικῶν σημειώσεων δημοσιεύεται ἐνταῦθα.

Μακαριώτατε καὶ Θειότατε Πατριάρχα τῆς Ἀγίας Πόλεως Σιών καὶ πάσης Παλαιστίνης,

Μακαριώτατε Ἀρχιεπίσκοπε Νέας Ἰουστινιανῆς καὶ πάσης Κύπρου,

Ἡ Ἐταιρεία Κυπριακῶν Σπουδῶν πραγματοποιεῖ σήμερα τὴν ἐκδήλωση αὐτὴ γιὰ νὰ τιμήσῃ καὶ πάλι! τὴν συμβολὴν τῆς τοπικῆς παραδόσεως στὸ πολιτιστικὸ κεφάλαιο τοῦ Κυπριακοῦ Ἑλληνισμοῦ καὶ νὰ ἐξάρῃ τὴ σημασία ποὺ ἡ παράδοση αὐτὴ προσλαμβάνει σὰν συστατικὸ στοιχεῖο τοῦ ὅλου ἴστορικοῦ μας βίου. Στὴν προκείμενη περίπτωση ἡ παράδοση ἐκδηλώνεται στὴν πιὸ καλλιτεχνικὴ τῆς ἔκφραση, σὰν μουσικὴ δημιουργία, μὰ εἰδικώτερα, ἡ τοπικὴ παράδοση ποὺ τιμοῦμε καλλιέργησε τὴν πνευματικότατη μορφὴ τῆς καλλιτεχνικῆς ἔκφρασεως, τὴν ἐκκλησιαστικὴ ὑμνωδία τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, ἡ βυζαντινὴ παράδοση τῆς ὁποίας, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν εἰκονογραφία, θεωρεῖται τὸ ἀποκορύφωμα τῆς ἐσωτερικότητος καὶ πνευματικότητος τοῦ βυζαντινοῦ πολιτισμοῦ. Ἡ ἀσυνήθης αὐτὴ ἐπίδοση στὴν καλλιέργεια τῆς βυζαν-